

Τα ματάκια του παιδιού σας δεν κοιτάζουν και τα δύο στην ίδια κατεύθυνση. Τι μπορείτε να κάνετε γι' αυτό; Ο στραβισμός αντιμετωπίζεται και αν ναι, πότε είναι η κατάλληλη ηλικία;

Της Γεωργίας Δ. Χρούσου, M.D.
Χειρουργού παιδο-οφθαλμιάτρου,
Καθηγήτριας Πανεπιστημίου Georgetown, Ουάσιγκτον
www.eyes.gr

Πώς αντιμετωπίζεται ο **στραβισμός**

Μερικά παιδιά γεννιούνται με στραβισμό, άλλα αναπτύσσονται αργότερα. Και στις δύο περιπτώσεις πρέπει να αντιμετωπισθεί έγκαιρα.

Στραβισμός είναι η κατάσταση εκείνη στην οποία τα μάτια δεν είναι στην ευθεία. Συνήθως το ένα μάτι βλέπει ίσια και το άλλο στρέφεται προς μία άλλη κατεύθυνση: μέσα, έξω, πάνω, κάτω ή και λοξά.

Τα παιδιά με στραβισμό δεν βλέπουν διπλά, όπως κανονικά θα έπρεπε γιατί ο

παιδικός εγκέφαλος απορρίπτει την εικόνα που έρχεται από το μάτι που στραβίζει. Έτσι όμως το μάτι αυτό δεν χρησιμοποιείται και γίνεται τεμπέλικο. Με άλλα λόγια, το παιδί στερείται διοφθάλμου οράσεως (βλέπει με το ένα μάτι) και έχει τον κίνδυνο να χάσει όραση από το μάτι που στραβίζει (αμβλυωπία), πρόβλημα που θα το συνοδεύει σε όλη τη ζωή εάν δεν αντιμετωπισθεί εγκαίρως.

Ακόμη και με την υποψία στραβισμού είναι απαραίτητη η εξέταση από ειδικό. Κατ' αρχάς θα χρειασθεί να δια-

γνωσθεί σωστά η ύπαρξη ή μη στραβισμού. Συχνά βρέφη αλλά και νήπια έχουν το λεγόμενο «ψευδοστραβισμό». Η βάση της μύτης είναι πλατιά γιατί δεν έχει αναπτυχθεί πλήρως σ' αυτή την ηλικία και υπάρχουν πλάγιες πτυχές των βλεφάρων ρινικά (επίκανθος) που δημιουργούν την ψευδή εντύπωση ότι το παιδάκι έχει συγκλίνοντα στραβισμό. Με την πάροδο της ηλικίας το πρόβλημα εξαφανίζεται. Ο ειδικός επίσης θα αποκλείσει τυχόν οφθαλμικές παθήσεις που μπορούν να δημιουργούν

ΣΥΓΓΕΝΗΣ στραβισμός

Ο συγγενής στραβισμός, αυτός δηλαδή που υπάρχει από τη γέννηση ή εμφανίζεται στους πρώτους 6 μήνες της ζωής, είναι η πιο συνηθισμένη μορφή στραβισμού.

Απαντάται σε ένα ποσοστό 2% των παιδιών. Η κληρονομικότητα φαίνεται να παίζει σημαντικό ρόλο στην εμφάνιση του συγγενούς στραβισμού αφού εάν ένας από τους γονείς έχει στραβισμό η πιθανότητα εμφάνισής του στα παιδιά του είναι 30%. Τα πρόωρα παιδιά έχουν γενικώς μεγαλύτερες πιθανότητες ανάπτυξης συγγενούς στραβισμού.

Συγκεκριμένα, εάν το βάρος γέννησης του προώρου είναι κάτω των 2.500 γραμμαρίων ο κίνδυνος στραβισμού αυξάνει κατά 4 φορές και εάν είναι κάτω των 1.500 γραμμαρίων κατά 7 φορές.

Εάν η μητέρα καπνίζει κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης ή καταναλώνει οινόπνευμα ή ναρκωτικά οι πιθανότητες στραβισμού αυξάνονται.

Η απόκλιση στο συγγενή στραβισμό είναι κατά κανόνα συγκλίνουσα και μεγάλη. Η αντιμετώπιση είναι σχεδόν πάντα χειρουργική και πρέπει να επιτύχουμε την ευθύση των ματιών πριν από την ηλικία των 2 ετών. Συνήθως χειρουργούμε αυτά τα παιδιά μεταξύ 6-12 μηνών. Ενα στα 5 παιδιά θα χρειασθεί επαναχειρουργείο κι αυτό γίνεται επίσης έγκαιρα πριν από την ηλικία των 2 ετών.

Οι πιθανότητες απόκτησης διορθώσιμου οράσεως είναι σχεδόν 100% εάν η διόρθωση γίνει πριν από την ηλικία των 2 ετών και πέφτει στο 44% ή και χαμηλότερα εάν γίνει μετά την ηλικία αυτή.

Οι πιθανότητες απόκτησης κάποιας στερεοσκοπικής όρασης είναι επίσης μεγάλες όταν η χειρουργική διόρθωση γίνει νωρίς.

στραβισμό. Τέλος, θα αντιμετωπίσει το στραβισμό ανάλογα με τον τύπο του, την ύπαρξη ή μη αμβλυωπίας και τη συχνότητα με την οποία ο στραβισμός είναι εμφανής. Το σημαντικό είναι να γίνει διόρθωση και να γίνει έγκαιρα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι εκτός από την αποκατάσταση της λειτουργικότητας και συνεργασίας των δύο οφθαλμών, η διόρθωση του στραβισμού αποκαθιστά την αισθητική εμφάνιση του παιδιού και αποφεύγονται τυχόν ψυχολογικές επιπτώσεις.

ΕΠΙΚΤΗΤΟΣ στραβισμός

Ο επίκτητος στραβισμός εμφανίζεται οποιοδήποτε χρόνο μετά τους πρώτους 6 μήνες της ζωής, συνήθως μεταξύ 2 και 7 ετών.

Μπορεί να είναι εμφανής συνεχώς ή μόνο μερικές στιγμές κατά τη διάρκεια της ημέρας. Μερικοί συγκλίνοντες επίκτητοι στραβισμοί συνοδεύονται από υπερμετρωπία και ελέγχονται με γυαλιά, ενώ είναι λιγότεροι εκείνοι που χρειάζονται χειρουργική διόρθωση.

Άλλοι επίκτητοι στραβισμοί, όπως οι αποκλίνοντες, διορθώνονται μόνο με χειρουργείο. Η διόρθωση με τον ένα ή τον άλλο τρόπο είναι αναγκαία για να αποφεύγουμε απώλεια οράσεως και να επαναφέρουμε τη συνεργασία των δύο ματιών.